

De Minister van Veiligheid en Justitie
Mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum

29 oktober 2012

Ons kenmerk

B 2.1.12/002869/2056/ST

Uw kenmerk

295624

Contactpersoon

Dhr. S. Terphuis

Onderwerp

Concept voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de versterking van het presterend vermogen van de politie.

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 29 augustus 2012, met kenmerk 295624, heeft u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) advies gevraagd over het concept voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met de versterking van het presterend vermogen van de politie. Dit advies is voorbereid en vastgesteld door de wetenschappelijke commissie van de NVvR.

Strekking wetsvoorstel

Met dit wetsvoorstel wordt beoogd om enkele knelpunten, die in de praktijk worden ervaren, weg te nemen met het oog op de verbetering van de criminaliteitsbestrijding die in de praktijk worden ervaren. Het gaat om werkzaamheden die als onnodig of weinig zinvol worden ervaren en die capaciteit kosten die elders beter ingezet kan worden. Er worden vier punten geregeld:

- Tappen op naam
- Vorderen van particuliere beveiligingsbeelden
- Beperking notificatieplicht
- Beëindiging rol politie bij civielrechtelijke woningbetredingen

Advisering

Ten aanzien van het tappen op naam geldt dat al eerder een wetswijziging is doorgevoerd met de kennelijke bedoeling om te regelen dat het een bevel tot het opnemen van telecomgegevens afgegeven kon worden voor alle toestellen of aansluitingen waarvan degene die afgetapt moet worden gebruik maakt. Volgens de memorie van toelichting was die wijziging niet duidelijk genoeg waardoor in de praktijk geen gebruik werd gemaakt van deze verruimde bevoegdheid. Nu wordt aldus ondubbelzinnig duidelijk gemaakt dat een bevel kan worden afgegeven op een aansluiting, op een toestel of op de naam (en zoveel mogelijk andere identificerende gegevens) van een persoon.

Dat betekent dat politie en justitie zelfstandig kunnen beslissen een nummer te gaan aftappen, als vermoed wordt dat de betrokkene daarvan ook gebruik maakt. De NVvR merkt op dat, aangezien de toetsing van de rechter-commissaris niet meer plaatsvindt, de druk daardoor op de zittingrechter hoger kan worden, omdat gevraagd wordt om ex tunc te beoordelen of er voldoende aanleiding was om dat vermoeden te koesteren en daarnaar te handelen. Dit kan naar de mening van de NVvR tot vreemde toestanden leiden als niet de al afgetapte verdachte gebruik maakt van de nieuwe taplijn, maar een medeverdachte die nog niet getapt werd.

Niet te ontkennen valt dat er tijdwinst te boeken is, al moeten daarvan geen wonderen worden verwacht, dergelijke extra taps zijn in de praktijk snel genoeg te organiseren en de administratieve handelingen die zijn gemoeid met het verkrijgen van een tapmachtiging vallen in het niet bij de hoeveelheid werk die het beluister en vastleggen van alle taggesprekken kost.

Ten aanzien van het tweede punt wenst de NVvR op te merken dat bij onderzoeken naar strafbare feiten steeds vaker blijkt dat beelden van particuliere beveiligingscamera's goede diensten kunnen bewijzen. Als het daarbij gaat om beelden die niet zijn gemaakt ten behoeve van de persoon of de organisatie tegen wie het feit was gericht, moet nu de officier van justitie worden ingeschakeld om een vordering te doen die strekt tot het uitleveren van de beelden.

Het probleem is niet alleen dat dit onnodig werk oplevert, maar ook de slagvaardigheid van het politieoptreden belemmert. De verantwoordelijke registratiehouder zal immers eerst een bewijs in handen willen hebben dat hij de gegevens rechtmatig heeft afgestaan. Vanuit privacy overwegingen bestaan er ook geen bezwaren tegen deze, specifiek geformuleerde verruiming van de bevoegdheden van de opsporingsambtenaar. Het gaat om een beperkte inbreuk en in een gespecificeerde context. De NVvR is het dus eens met voorgestelde wijziging.

De notificatieplicht is in de wet gekomen omdat bleek dat zware opsporingsbevoegdheden waren ingezet tegen personen die vervolgens nooit werden vervolgd, terwijl die personen ook achteraf niet op de hoogte werden gesteld van de gepleegde inbreuk op hun persoonlijke levenssfeer. In de praktijk blijkt het lastig en bewerkelijk om in alle gevallen waarin een in de wet genoemde bevoegdheid was toegepast daadwerkelijk te notificeren. Veel van die inzet betrof verder bevoegdheden die slechts een geringe inbreuk op de privacy met zich meebrachten, zoals het opvragen van gegevens bij derden, het bevragen van verkeersgegevens met betrekking tot de telecommunicatie en dergelijke. Het inperken van de plicht degenen op wiens levenssfeer een inbreuk is gemaakt op de hoogte te stellen zal naar de mening van de NVvR de nakoming vergemakkelijken en de werkdruk bij de parketten verminderen.

Niet valt in te zien waarom de politie een rol zou moeten spelen bij het ten uitvoer leggen van civiele vonnissen en dwangbevelen, anders dan het voorkomen van strafbare feiten of het bewaren van de orde en veiligheid. Naar de mening van de NVvR wordt in het onderhavige wetsvoorstel terecht voorgesteld de toetsing van het optreden van de deurwaarders bij de politie weg te halen. Medewerkers en leidinggevenden van afdelingen toezicht en handhaving van de gemeenten kunnen dat ook. Het is alleen de vraag of de vereiste toetsing met dezelfde deskundigheid zal plaatsvinden. De hulpofficieren hebben immers wel de nodige ervaring met dergelijke vraagstukken vanuit hun andere politietaken.

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
Namens deze de Wetenschappelijke Commissie,

J. Silvis
Voorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a horizontal line and a small flourish at the end.